

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Cob/66/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118367985
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoľáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:6118367985.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zoľákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského v právnej veci žalobcu: SetCar sk, a.s., so sídlom Ulica priemyselná 10, 038 52 Sučany, IČO: 50 387 189, právne zastúpený: JUDr. Tomáš Zboja, advokát so sídlom Kuzmányho 4, 036 01 Martin, IČO: 42072905, proti žalovanému: Komunálna poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpenému: JUDr. Félix Neupauer, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 37928422, o zaplatenie 117,98 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 8Cb/36/2019-150 zo dňa 27.9.2019, takto

rozhodol:

Odmieťa odvolanie žalovaného.

Priznáva žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok napadnutým rozsudkom v prvom výroku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 117,98 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 117,98 eur od 24.2.2018 do zaplatenia, a to všetko v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Druhým výrokom priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalobca sa proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy vo výške 117,98 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania z dôvodu zákonného nároku na poistné plnenie z titulu povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom. Predvolanie na predbežné prejednanie sporu žalovaný prevzal 20.8.2019 s poučením podľa ust. § 172 CSP.

3. Žalovaný sa na predbežné prejednanie sporu neustanovil. Neúčast' odôvodnil v podaní z 26.9.2019 hospodárnosťou konania a pracovnou vyťaženosťou.

4. V danom prípade žalovaný v oznámení svojej neúčasti na nariadenom predbežnom prejednaní sporu iba vysvetlil dôvod neprítomnosti bez toho, aby zároveň požiadal súd o odročenie predbežného prejednanie sporu. V nadväznosti na to nebolo povinnosťou súdu postupovať podľa ust. § 183 ods. 4 CSP, keďže jeho aplikácia sa vyžaduje iba v prípadoch, ak strana sporu požiada o odročenie pojednávania a súd zistí, že ňou uvedený dôvod na takýto procesný postup nie je dôležitý. Je preto potrebné dôsledne rozlišovať medzi skúmaním naplnenia podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 písm. a) a b) CSP a skúmaním dôvodnosti procesného návrhu strany sporu na odročenie predbežného prejednanie sporu podľa § 183 CSP, pričom žiadna analógia legis § 183 ods. 4 CSP vo vzťahu k § 274 písm. b) CSP do úvahy neprichádza (pozri obd. Uznesenie Krajského súdu Žilina z 28.2.2019 sp. zn. 7Co/17/2019).

5. Vo všeobecnej rovine súd považuje za potrebné zdôrazniť, že rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia ako následok procesnej pasivity žalovaného v civilnom sporovom konaní. Procesná pasivita žalovaného sa prejavuje tým, že si neplní povinnosti strany konania tak, aby konanie mohlo byť rýchlo a efektívne skončené. Pripomína sa zásada, že práva patria bdelym, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie sa na ochranu svojich práv a vyžaduje, aby aj strana v konaní sledovala svoje subjektívne práva a robila také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozeniu a poškodzovaniu. Predpokladá sa pritom, že strana musí využiť prostriedky, ktoré jej poskytuje zákon a následne vykonať prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jej práv. Bola to pritom práve nečinnosť žalovaného, ktorý sa bez riadneho, hoci včasného uvedenia dôvodu neustanovil na predbežné prejednanie sporu nariadené vo veci súdom prvej inštancie, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a bol v predvolaní výslovne poučený o možnom následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Ak potom za danej situácie žalobca na predbežnom prejednaní sporu navrhol rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie, bolo povinnosťou súdu rozhodnúť podľa ust. § 172 ods. 2 s primeranou aplikáciou ust. § 274 CSP (pozri Stručný komentár, Civilný sporový poriadok - Jaroslav Krajčo, Eurounion, 2018, str. 353) tak, že žalobe vyhovel. Žalovaný totiž nerespektoval povinnosti uložené súdom prvej inštancie podľa Článku 10 Základných princípov civilného sporového konania a tomu zodpovedala forma a výsledok konania. (pozri obd. Uznesenie Krajského súdu Žilina z 28.02.2019 spis. zn. 7Co 17/2019).

6. V tejto súvislosti súd vo vzťahu k dôvodu neúčasti uvádzanému žalobcom odkazuje i na právny názor vyslovený Krajským súdom v Nitre v uznesení č.k. 9Co/388/2017-97 z 26.4.2018, podľa ktorého hospodárnosť konania nemožno považovať za vážnu okolnosť, pre ktorú by sa žalovaný objektívne nemohol ustanoviť na predbežné prejednanie sporu.

7. Nie je totiž ospravedlniteľným dôvodom neúčasti na predbežnom prejednaní sporu presvedčenie sporovej strany (jej zástupcu), že v prejednávanej spore by jej účasť na viedla k nehospodárnosti konania, (obd. rozsudok NS ČR z 31.5.2012, sp. zn. 29Cdo/1940/2011). Uvedené platí o to viac, keď žalovaný (jeho zástupca) presvedčivo nezdôvodnil, v čom konkrétne by mala spočívať nehospodárnosť konania v prípade jeho účasti na predbežnom prejednaní sporu.

8. Žalovaný v podaní z 26.9.2019 ako dôvod neúčasti na predbežnom prejednaní sporu uviedol hospodárnosť konania. Preto nebolo možné akceptovať jeho neprítomnosť. Súd tak v danom prípade musel konštatovať, že neúčasť z vážnych dôvodov neospravedlnil. V tejto súvislosti sa, odkazujúc na ustálenú rozhodovaciu prax súdov vyššej inštancie poznamenáva, že nie je jeho povinnosťou akceptovať každé ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, resp. predbežnom prejednaní sporu.

9. Za vážnu okolnosť objektívne brániacu účasti žalobcu na predbežnom prejednaní sporu nemožno považovať ani dôvod spočívajúci v jeho pracovnej zaneprázdnenosti, keďže túto žalobca, presnejšie jeho právny zástupca bližšie nešpecifikoval a nezdôvodnil (pozri uznesenie Krajského súdu v Prešove z 21.1.2019 č.k. 7Co/180/2018-92).

10. Žalovaný svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami tak, ako to predpokladá ustanovenie § 172 ods. 2 CSP.

11. Žalobca, ktorý sa na predbežné prejednanie sporu riadne ustanovil, navrhol vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa ust. § 172 ods. 2 CSP.

12. Vec právne posúdil podľa ustanovenia § 137 písm. a) CSP s poukazom na ustanovenie § 275 CSP. O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP.

13. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný podľa § 356 písm. b) CSP. Namietal, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Poukázal na to, že z dôvodovej správy k zakotvenému inštitútu § 274 CSP vyplýva, že inštitút rozsudku pre zmeškanie slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného. Žalovaný pritom v uvedenom súdnom konaní nebol nečinný. Žalovaný sa o uvedenom posúdení ospravedlnenia zo strany prvoinštančného súdu dozvedel až zo samotného rozsudku. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie mal bezodkladne upovedomiť žalovaného, že považuje jeho ospravedlnenie za nedôvodné (§ 183 ods. 4 CSP) a že žalovaný uvádzané dôvody ospravedlnenia, vrátane jeho súhlasu s predbežným prejednaním sporu v jeho neprítomnosti

nemieni akceptovať. Neexistuje žiadny relevantný dôvod, na základe ktorého by bolo dôvodné upustiť od povinnosti súdu bezodkladne informovať dotknutú stranu o posúdení ňou uvádzaných dôvodov ospravedlnenia, ak sa rovnaká bezodkladnosť podania ospravedlnenia má vzťahovať aj na samotnú dotknutú stranu pri podávaní ospravedlnenia. Zdôraznil, že prvoinštančný súd vydal rozsudok pre zmeškanie žalovaného bez splnenia podmienok pre jeho vydanie, keďže žalovaný bol v súdnom konaní aktívny, riadne ospravedlnil svoju neprítomnosť na predbežnom prejednaní sporu, informoval súd, že súhlasí s predbežným prejednaním sporu, ako aj s prípadným vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti a navyše nebol zo strany súdu bezodkladne po podaní ospravedlnenia ani informovaný, že by súd posúdil ospravedlnenie žalovaného ako nedôvodné. Má za to, že nebola splnená ani kumulatívna podmienka na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného uvedená v ustanovení § 274 písm. b) CSP. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Kežmarok č.k. 8Cb/36/2019-150 zo dňa 27.9.2019 pre zmeškanie žalovaného a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

14. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Vo vyjadrení uviedol, že podľa jeho názoru boli splnené všetky podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, zákonný a dostatočne odôvodnený. Poznamenal, že Civilný sporový poriadok vo svojej dôvodovej správe uvádza, že daný predpis vychádza z diferenciácie rozsudku pre zmeškanie žalovaného pred nariadením pojednávania a po nariadení pojednávania. Obe formy tzv. kontumačného rozsudku predstavujú formu procesnej sankcie za pasivitu žalovaného, ktorá spočíva predovšetkým v absencii povinnosti tvrdiť a povinnosti dôkaznej, či nedostavení sa na už nariadené pojednávanie. Zdôraznil, že vzhľadom na formuláciu zákonného ustanovenia § 273 a § 274 CSP je vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného pred pojednávaním fakultatívne (...súd môže rozhodnúť...) a nie je viazaný na návrh žalobcu, avšak rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného na pojednávaní je obligatórne (...súd rozhodne...) za podmienky, že žalobca explicitne navrhol túto formu rozhodnutia. Z uvedeného jasne vyplýva, že súd je po splnení všetkých zákonných podmienok povinný kontumačný rozsudok vydať. Takéto rozhodnutie predstavuje sankciu za nedostavenie sa na vytýčené pojednávanie. Obdobný záver zaujal aj Krajský súd Bratislava v bode 19 odôvodnenia uznesenia sp.zn. 3Co/39/2018 zo dňa 28.3.2019. Ak by súd kontumačný rozsudok v tomto prípade nevydal, išlo by o porušenie zásady právnej istoty, kontradiktórnosti a predovšetkým rovnosti strán, keďže strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany. Za ospravedliteľný dôvod nie je možné považovať okolnosti, ktoré žalovanému boli vopred známe, hoci mu objektívne znemožňovali účasť na pojednávaní. Poukázal aj na názor Krajského súdu v Trnave zachytený v rozsudku sp.zn. 10Co/150/2017 zo dňa 20.6.2018, podľa ktorého je nevyhnuté, aby okrem včasného ospravedlnenia bola naplnená aj požiadavka vážnosti okolností, ktorými strana ospravedlnila svoju neprítomnosť. Všeobecne uvádzaný dôvod pracovnej zaneprázdnenosti a na nenavyšovanie trov konania takúto intenzitu a závažnosť nedosahujú. Podľa jeho názoru po splnení zákonných predpokladov je možné kontumačným rozsudkom podľa § 274 CSP rozhodnúť aj vtedy, ak sa už žalovaný vyjadril k žalobe, teda v priebehu konania nebol pasívny a skutkové tvrdenia žalobcu poprel. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Obdo/87/2018, podľa ktorého súd nie je povinný zohľadňovať predchádzajúce procesné správanie žalovaného, nakoľko jeho aktivita, či pasivita v konaní nepatrí do rámca podmienok potrebných pre rozhodnutie kontumačným rozsudkom podľa § 274 CSP. K odvolacej námietke žalovaného v súvislosti s povinnosťou súdu informovať stranu o neakceptovaní dôvodu na odročenie pojednávania analógiou podľa § 183 ods. 4 CSP uviedol, že predmetné ustanovenie je možné aplikovať iba v prípade, ak strana žiada o odročenie pojednávania. V danom prípade žalovaný svoju neúčasť ospravedlnil a nepožiadaval o odročenie pojednávania.

15. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), skôr ako sa mohol začať zaoberať dôvodmi podaného odvolania, preskúmal, či odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon takýto opravný prostriedok pripúšťa. Dospel pritom k záveru, že odvolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie prípustné nie je.

16. Podľa § 356 písm. b) CSP, odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

17. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

18. Podľa § 274 CSP, na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

19. Podľa § 172 ods. 2 CSP, ak sa žalovaný bez vážneho dôvodu nedostaví na predbežné prejedanie sporu, hoci bol riadne a včas predvolaný a bol dodržaný postup podľa § 167, súd môže rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie; primerane sa použije ustanovenie § 274. O tomto následku musí byť žalovaný poučený v predvolaní na predbežné prejedanie. To neplatí, ak sú splnené podmienky na zastavenie konania, odmietnutie žaloby, alebo zamietnutie žaloby.

20. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu, predvolanie na predbežné prejedanie sporu bolo žalovanému doručené dňa 20.8.2019 o 10.02 hod.. Podaním zo dňa 25.9.2019, doručeným súdu toho istého dňa, žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' na predbežnom prejedaní sporu nariadenom na deň 27.9.2019 o 14.00 hod. neodkladnými pracovnými povinnosťami a pracovnou vyťaženosťou v tomto termíne, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania (t.j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania). Zároveň uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, že súhlasí s predbežným prejedaním sporu, ako aj prípadným vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú a priznal mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z predvolania na predbežné prejedanie sporu vyplýva, že žalovaný bol poučený o tom, že ak sa na predbežné prejedanie sporu riadne a včas bez vážneho dôvodu nedostaví a súčasne súd dodrží postup podľa § 167 CSP, môže súd rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie (§ 172 CSP). Z obsahu spisu bolo zistené, že bol súdom dodržaný postup podľa § 167 CSP.

21. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie.

22. Nedôvodná je námietka žalovaného, že bolo povinnosťou súdu podľa § 183 ods. 4 CSP bezodkladne upovedomiť žalovaného, že ním uvádzané dôvody ospravedlnenia, vrátane jeho súhlasu s predbežným prejedaním sporu v jeho neprítomnosti, nemieni akceptovať. Žalovaný nepožiadaval o odročenie pojednávania, preto postup podľa § 183 ods. 4 CSP v danom prípade neprichádza do úvahy.

23. Odvolací súd preto odvolanie žalovaného ako odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, postupom podľa § 386 ods. 1 písm. c) CSP odmietol.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 2 a § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).